

Normes de convivència **i pla de protecció i seguretat de menors**

I. Braval

Braval és un centre de suport socioeducatiu de l'associació **Iniciatives de Solidaritat i Promoció** que desenvolupa en el multicultural barri del Raval de Barcelona un conjunt de programes i activitats amb l'objectiu de promoure la cohesió social, lluitar contra la marginació, prevenir l'exclusió social dels joves i facilitar la incorporació dels immigrants a la nostra societat.

Promovem el voluntariat social; busquem l'èxit escolar, incrementant en els joves la motivació per fer els estudis obligatoris i l'interès per accedir als superiors, ja siguin de batxillerat i universitaris, com de formació professional. Després, impulsem actuacions que duen a la inserció laboral.

Iniciatives de Solidaritat i Promoció és una associació sense ànim de lucre declarada d'utilitat pública. Tal com disposen els Estatuts, l'**Assemblea General de l'Associació** elegix una **Junta Directiva de l'Associació**, composta pel President, Vicepresident, Tresorer i Secretari, que té cura del govern de l'entitat. Pel desenvolupament ordinari de les activitats de Braval, la Junta Directiva de l'Associació nomena un **Comitè de Braval**, compost pel Director, el Cap de Programes i el Secretari.

II. Orientacions de tracte amb els participants en els programes i amb les seves famílies

1. Braval declara el seu compromís amb la formació integral dels participants en els programes i de tots els que participen en les seves activitats, sense limitar-se només al seu disseny i contingut, sinó atenent també a l'estil i manera de fer amb què es desenvolupen aquestes activitats.

2. Braval es proposa com un dels seus objectius principals ensenyar a conviure a tots els participants, fomentant la convivència i el respecte a les diferències individuals, sense que ningú pugui ser discriminat per cap motiu. Afavorint la igualtat real entre tots es prevenen actituds i situacions de rebuig i es garanteix el lliure desenvolupament de la personalitat dels joves, en el marc del respecte als principis constitucionals i estatutaris, així com a la normativa específica de Catalunya, la seva llengua i cultura i el seu entorn natural.

3. Per a la consecució dels seus objectius formatius, Braval comptarà sempre amb els pares dels participants en els programes, agraint la seva implicació en les activitats de Braval i col·laborant de prop amb ells en el seu paper de primers educadors dels seus fills. Per això, tots els voluntaris tindran cura amb diligència de la comunicació amb les famílies dels participants en els programes. En aquest sentit, se subratlla que la comunicació serà sempre amb el matrimoni, evitant tractar de les qüestions relatives als nois només amb el pare o només amb la mare. Per a les converses telefòniques és preferible utilitzar el telèfon general de Braval (que també disposa d'un mòbil per a les activitats fora del local) i s'evitaran les comunicacions a través dels telèfons mòbils personals dels voluntaris, fora de casos de clara necessitat.

4. Braval observarà -amb caràcter general- tot allò que disposa la Llei Orgànica 15/1999 de 13 de desembre de Protecció de Dades de Caràcter Personal i altres normatives de desenvolupament, així com els drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació d'aquestes dades per part dels pares o tutors dels participants en els programes.

5. S'extremarà la prudència dels voluntaris en el tracte amb menors a l'hora de fer ús de les noves tecnologies de la informació i comunicació. No es facilitarà el telèfon personal als menors ni tampoc no es mantindrà comunicació amb ells mitjançant programes online o xarxes socials. La comunicació serà presencialment o a través de la xarxa de Braval. Les fotografies que es fan en les activitats són per facilitar la comunicació institucional de Braval, i no se'n farà un ús privat.

6. Es protegirà als participants de l'exhibició de símbols o emblemes, i de la realització d'actes que incitin a la violència o que atemptin contra la dignitat de les persones i contra els drets humans.

7. S'evitarà el consum de drogues, alcohol, tabac i altres substàncies nocives per a la salut. De la mateixa manera, es respectaran les recomanacions donades per les autoritats sanitàries pel que fa als hàbits alimentaris saludables per als menors.

8. Les activitats a l'aire lliure constitueixen una oportunitat perquè els nois i joves que participen de les activitats de Braval es familiaritzin amb la natura i es formin en el respecte i valoració dels espais naturals i el medi ambient. En aquestes activitats es seguirà el que disposa la Generalitat pel que fa a les sortides i acampades. Els voluntaris (sempre dos o més) comptaran amb les titulacions requerides: i mai dormiran a les habitacions (o tendes de campanya) amb els menors. Si es tracta d'una activitat que també atén el sacerdot, aquest ocupa sempre un dormitori a part. Els nois dormen en dormitoris (o tendes de campanya) individuals o de tres places o més. Com per a totes les activitats, també per a aquestes Braval compta amb una pòlissa d'assegurances i tindrà organitzada la resolució d'una eventualitat que requereixi atenció mèdica.

9. De la mateixa manera, s'evitaran les pràctiques esportives que comportin per als participants un risc que superi el risc ordinari propi dels esports que apareixen expressament ressenyats en els fulletons i en el web de Braval: per a aquestes pràctiques caldrà una autorització específica dels pares o tutors. Es tindrà cura amb rigor que els voluntaris tinguin la titulació adequada.

10. Braval vetllarà per la seguretat viària i seleccionarà especialment a les persones que condueixin els vehicles que s'utilitzin per al transport dels participants. D'altra banda, un

adult no va tot sol en cotxe amb un menor -menys encara en un viatge llarg-, llevat que tingui el consentiment explícit dels pares, i de manera excepcional. En el cas d'estades en altres països, s'ha de tenir en compte que en alguns llocs aquesta circumstància no es donarà mai, pels costums o legislacions locals.

11. Es donarà una resposta immediata en el cas d'intimidació, assetjament o maltractament entre iguals (ja sigui físic o psíquic, oral, escrit, gestual o ciber-bullying). Es procura acostumar els participants en els programes a respectar-se i evitar el contacte físic, baralles, insults, o qualsevol altra actuació que pugui portar a alguna persona a sentir-se maltractada, encara que es presentin com a bromes.

12. En el tracte amb els participants i les famílies, els voluntaris tindran en compte les següents bones pràctiques, encaminades a garantir el respecte degut a les persones i l'adequada convivència entre menors i majors:

a) En les activitats que s'organitzin, un adult no es quedarà mai tot sol amb un menor en un lloc aïllat.

b) S'evitarà que coincideixin participants i persones adultes en vestidors. També, que coincideixin participants petits i grans. S'educarà els participants en el sentit del pudor com a mostra de respecte als altres.

c) S'evitaran, així mateix, manifestacions inapropiades d'afecte per part dels voluntaris i dels participants.

d) Quan el sacerdot atén espiritualment una activitat ho fa en un lloc obert o bé en un confessionari amb reixeta, o saleta amb porta de vidre, de manera que des de fora es vegi l'interior de l'habitació. També els voluntaris, quan parlen individualment amb un participant, s'han de situar en un lloc a la vista dels altres. En el cas que s'hagi d'utilitzar una sala, aquesta haurà de tenir una porta de vidre o, si no n'hi ha, deixaran la porta oberta.

13. Si es tingués coneixement d'alguna informació que pogués significar un possible assetjament, abús o maltractament a un participant, s'actuarà amb celeritat, prudència i claredat: seguint el procediment o protocol d'actuació previst per a aquests casos.

14. Els voluntaris de Braval evitaran sempre qualsevol actuació que es pogués percebre com a favoritisme o arbitrarietat cap a una família o un participant. Mai -sense excepció- els voluntaris acceptaran regals personals de les famílies.

15. Han de conèixer aquestes normes de convivència tots els que col·laboren en les activitats de Braval (membres de la Junta Directiva de l'Associació, Comitè de Braval, voluntaris, personal, sacerdot, etc) i hauran d'atenir-s'hi en la seva actuació ordinària. Es donarà a conèixer a totes les famílies dels participants i es mencionarà la seva existència al web de Braval http://www.braval.org/ca/p/que_fem. El responsable de la supervisió d'aquestes normes és el Director de Braval.

III. Procediment d'actuació en cas d'incidències amb menors

1. Notificació de sospites o queixes de maltractament o abús

1.1. Si un participant informa un voluntari o directiu de Braval sobre una situació de maltractament o abús patit per ell i comès per qualsevol membre de Braval (personal, voluntari o altres participants), se l'escoltarà amb deteniment i se li preguntarà pels fets, sense entrar en detalls innecessaris. No s'haurà de fer cap promesa de confidencialitat a l'informant; ans al contrari, caldrà dir-li que posaran en coneixement d'algunes persones (molt poques) el que li ha explicat perquè es prenguin les mides adients. Immediatament, es comunicarà al director de Braval o, en cas d'absència, a qui el substitueixi en aquell moment.

1.2. Aquesta comunicació, si es fa de paraula, és convenient acompanyar-la d'una informació per escrit, breu, que reculli els fets amb la major exactitud possible, distingint el que ha passat segons el menor i la interpretació que es fa dels fets.

1.3. També s'informarà immediatament al director de Braval en el cas que siguin els pares dels participants o altres participants els que es queixin d'un altre participant o voluntari.

1.4. La mateixa obligació recau sobre el voluntari que presenciï els fets.

2. Accions posteriors a la notificació de maltractament o abús

2.1. El director de Braval informarà al President de la Junta Directiva de l'Associació. Aquesta comunicació serà preceptiva sempre en cas d'abusos i optativa en cas de maltractament, en funció de la gravetat dels fets relatats. A partir d'aquest moment, és responsable de la instrucció del cas el President de la Junta Directiva de l'Associació o el membre de la Junta en qui hagi delegat per a aquests assumptes, ajudat pel director de Braval.

2.2. Amb aquesta comunicació començarà una investigació interna per tal d'aclarir els fets i prendre les mesures oportunes. Els fets manifestats i els diferents resultats de la investigació s'aniran recollint per escrit en un expedient intern. Per vetllar per la confidencialitat, només tindran accés a aquest expedient el President de la Junta Directiva de l'Associació i el Director de Braval.

2.3. La investigació s'ha de dur a terme amb la màxima diligència, de manera que es posaran tots els mitjans per tenir la informació necessària com més aviat millor. Des del moment en què es rep la queixa i, en conseqüència, s'inicia la investigació dels fets, s'evita que el presumpte agressor i el menor entrin en contacte, i fins i tot que comparteixin espais; i es prenen totes les mides que calgui per evitar que els fets -de ser certs- poguessin tornar a repetir-se. Queda al judici del President si, per la gravetat dels fets manifestats, convé suspendre temporalment de les seves funcions al presumpte agressor, o fins i tot ordenar-li que s'allunyi de les instal·lacions.

2.4. Immediatament després el President es posarà en contacte amb els pares o tutors del menor per informar sobre els fets explicats pel participant i actuar, des del primer moment, d'acord amb ells. Si n'hi ha, també caldrà posar-se en contacte el més aviat

possible amb les famílies dels menors que hagin estat testimonis del suposat abús o agressió.

2.5. Per completar la investigació, en cas que es vegi oportú, es podran tenir altres entrevistes (amb altres participants, personal, voluntaris i pares d'altres participants).

2.6. En el cas que el presumpte agressor sigui un participant, l'encarregat de la investigació es reunirà urgentment amb els seus pares per informar-los de la situació i tot seguit demanarà al participant que, davant dels seus pares, ofereixi una explicació dels fets ocorreguts.

2.7. En el cas que el presumpte agressor sigui algun dels que col·laboren activament en les activitats de Braval (directiu, personal, voluntari, pare, etc.), l'encarregat de la investigació sol·licitarà a la persona acusada una explicació per escrit dels fets amb el major detall possible. S'incorporarà aquest testimoni, degudament protocol·litzat amb data i signatura, a l'expedient obert.

2.8. Es farà tot el possible per protegir la intimitat, el dret a l'honor i a la bona imatge de la persona contra la qual s'hagi realitzat una queixa, mentre no es demostrï la veritat de l'acusació.

3. Resolució de l'expedient

3.1. Un cop acabada la investigació, el President de la Junta Directiva de l'Associació convocarà una reunió extraordinària de la Junta per informar succintament dels fets i transmetre les conclusions de la investigació. Es signa un acta i es dona per tancat l'expedient intern, que s'arxivarà convenientment. En l'expedient s'han d'incloure les mesures adoptades després de la investigació.

3.2. Si es confirma la veracitat dels fets relatats, en el cas que es tracti de persones que desenvolupa activitats a Braval, l'implicat serà apartat immediata i definitivament de les seves responsabilitats a Braval.

3.3. Si l'agressor és un altre participant en els programes, en el cas que es confirmi la veracitat dels fets relatats, se l'expulsa directament de Braval.

3.4. S'informarà els pares o tutors del menor afectat i es posarà a la seva disposició tota la informació de què es disposa perquè ponderin -si ho creuen convenient- la denúncia dels fets davant les autoritats. En tot cas, ha de quedar clara la disposició de Braval per col·laborar en el que la família consideri oportú, sense substituir els pares o tutors, llevat que la normativa aplicable estableixi l'obligació de denunciar encara que ells no volguessin fer-ho.

3.5. En el cas que es demostrï que l'acusació és falsa, el participant que l'hagi fet serà expulsat de Braval. Es parlarà amb els seus pares o tutors per exposar la gravetat que té fer una acusació falsa d'aquest tipus, i es fixarà la manera de restituir la bona fama de la persona denunciada. En el cas que l'acusació falsa hagi estat realitzada pels pares, tutors o qualsevol altra persona major d'edat, la persona falsament acusada -i si s'escau Braval- valoraran l'oportunitat d'acudir als tribunals de justícia.

3.6. A resultes de la investigació, la Junta Directiva de l'Associació i el Comitè de Braval revisaran les normes de convivència i els protocols d'actuació per si és convenient actualitzar-los per posar més mitjans efectius que evitin casos similars en el futur.

*Aquestes Normes de convivència i pla de protecció i seguretat de menors
han estat aprovades per la Junta Directiva de l'Associació
en la reunió del 28 d'abril de 2014.*

Formulari estàndard de declaració per informar d'assumptes relacionats amb la protecció de menors

1. Data de l'informe:

2. Nom de la persona informant:

3. Relació de la persona informant amb el menor afectat:

4. Manera en què s'ha donat la informació (trucada telefònica, entrevista...):

5. Dades relatives al menor:

Cognoms:

Nom:

Data de naixement:

Equip:

6. Indiqueu si considera que el seu informe es refereix a un abús real o possible d'un menor

	Abús físic	Abús sexual	Abús emocional	Negligència
Presumpte	☐	☐	☐	☐
Real	☐	☐	☐	☐

7. Informe: descriure, el més detalladament possible, la naturalesa del problema o de l'incident del qual informa, proporcionant detalls relatius a la data, l'hora i el lloc de l'incident i les circumstàncies en què va succeir; així com la relació amb qualsevol altra persona present en aquest moment i la seva relació amb el fet.

8. En redactar aquest informe, com a orientació, cal considerar:

Ha proporcionat el menor, i/o els seus pares/cuidadors, alguna explicació que pogués aclarir el problema o incident actual? (Proporcioneu detalls).

Com va arribar a vostè aquesta informació?

Quines proves del dany existeixen en l'actualitat?

Hi ha algun factor en la situació present del menor i/o dels seus pares que pugui tenir rellevància per al problema actual (per exemple, alguna malaltia, pèrdua, separació, addicció o problema de salut mental recent, o qualsevol altra dificultat)?

Hi ha algun factor en la situació del menor i/o dels seus pares que pogués considerar-se de protecció o d'assistència (per exemple, família indirecta)?

S'ha emprès alguna acció en resposta a l'incident o sospita actual?

Estan assabentats els pares del menor que s'ha informat a les autoritats d'aquesta sospita?

Existeix, al seu parer, la necessitat d'emprendre una acció de protecció en aquest moment?

Lloc, data, signatura i número del document nacional d'identitat o passaport de la persona que formula la declaració.